
MEMÒRIA D'ACTIVITAT 2013

15 anys de Comerç Just des del Camp de Morvedre
Comerciar amb justícia en un context de crisi

CONTINGUT

1. Presentació	3
2. La-Tenda: comercialització de productes de Comerç Just	5
3. Projectes	16
3.1. Millor si és Just-II. Comerç Just i Territoris Sostenibles	16
3.2. Centre de Documentació i Recursos i Educació al Desenvolupament	17
4. Campanyes	19
5. Activitats de formació	19
6. Voluntariat, persones associades i col·laboradores	20
7. Treball en Xarxa	21
8. Adhesions, Col·laboracions, Avals i altres activitats	22
9. Comunicació	24

“El Comerç Just és un sistema comercial basat en el diàleg, la transparència i el respecte, que busca una major equitat en el comerç internacional prestant especial atenció a criteris socials i mediambientals. Contribueix al desenvolupament sostenible oferint millors condicions comercials i assegurant els drets de productors/es i treballadors/es desfavorits/ides, especialment en el Sud”.

Definició de Comerç Just consensuada internacionalment en el marc de la **Organització Mundial del Comerç Just [WFTO]**

1. PRESENTACIÓ

Aquest any 2013 ha estat un any de celebració, doncs ja són 15 anys contribuint des de la nostra realitat comarcal a reduir les desigualtats Sud-Nord mitjançant la comercialització de productes de Comerç Just i la sensibilització d'un Consum Responsable des de l'Educació per al Desenvolupament, i d'altra banda un any dur i ple de dificultats, que ha posat a l'associació i els seus projectes en risc de continuar. Les vendes s'han vist reduïdes de forma important i els retards en la resolució de la subvenció de sensibilització de la Generalitat Valenciana ens ha deixat pràcticament un any sense aquesta font d'ingressos, iniciant l'execució del projecte "Millor si és Just-II: Comerç Just i Territoris Sostenibles" a finals de novembre.

Com la majoria d'ONGD hem hagut d'afrontar la "crisi" amb mesures dures com la reducció de la jornada laboral de la coordinadora de comercialització o la renegociació del lloguer, i d'altra banda aportant més hores del nostre treball voluntari per a poder tirar endavant els projectes.

L'associació ha estat de les primeres de l'Estat a ser acreditada com "Organització de Comerç Just"

Ressaltem com a esdeveniment important que l'associació La Tenda de Tot el Món ha estat una de les primeres organitzacions de l'Estat acreditades com "Organització de Comerç Just" per la Coordinadora Estatal de Comerç Just després de passar un rigorós Sistema de Garanties, el que ens posiciona de manera reconeguda i certificada davant la societat com que l'activitat que desenvolupem s'emmarca en els principis del Comerç Just.

Sens dubte, l'inici de l'execució de la segona part del projecte Millor si és Just ens genera nova il·lusió i esperem que tingui l'impacte sensibilitzador esperat.

Seguim creient fermament que el Comerç Just és una excel·lent eina de cooperació

Sabem que ens movem en un futur incert i complex a nivell de supervivència, el que ens obliga a nous reptes i encara més feina per al nou any: la recerca de noves estratègies de comercialització i també de contenció de la despesa, la potenciació d'una comunicació a la ciutadania més efectiva, la creació d'aliances amb organitzacions de l'Economia Social que és l'escenari on ens situem, recuperar el contacte i l'activitat amb les organitzacions socials i les administracions públiques comarcals, i com no,

augmentar el nombre de persones associades i voluntàries amb una major implicació en la vida associativa.

Tota la gent que formem la-tenda (equip de coordinació, voluntariat, equip tècnic, socis i sòcies i persones col·laboradores), seguim creient fermament que el Comerç Just és una excel·lent eina de cooperació, que ajuda a reduir la pobresa i les desigualtats de manera objectiva i que a més implica la quotidianitat de cada un de nosaltres com a persones consumidores, i per descomptat també en temps de crisi, ja que la situació dels països productors del Sud ha estat i segueix sent de crisi endèmica. Notícies com l'ensorrament de l'edifici de la plaça Rana a Bangla Desh que va treure a la llum els tallers de producció tèxtil per a empreses i marques del "Nord" i les condicions d'explotació en què operaven els seus treballadors i treballadores, i en què van morir més de 1.000 persones i gairebé 2.500 van resultar ferides, ens interpel·la a seguir treballant en aquest camp com a necessari.

I també seguim creient en la necessitat de treballar en xarxa malgrat l'esforç i les dificultats per a organitzacions petites com la-tenda, a la

Coordinadora Valenciana d'ONGD, a la Coordinadora Estatal de Comerç Just, a la Xarxa Valenciana de Consum Responsable, i amb tots aquells col·lectius i entitats amb els que compartim els valors de la Justícia, de la Solidaritat, de la Responsabilitat i de la Sostenibilitat i l'objectiu de construir un món més just i un nou model econòmic on l'important siguen les persones.

***Un any més volem donar
les gràcies a tots i totes
els ens continueu donant
suport***

Però sobretot continuem agraint a totes les persones, col·lectius, institucions públiques, empreses, i companys i companyes del Comerç Just, aquest camí conjunt, sobretot a la clientela, voluntariat, persones associades i col·laboradores. Amb totes elles esperem complir un any més, i ja seran 16.

**L'equip de coordinació
de La-tenda de tot el Món**

Moment del lliurament de l'acreditació oficial com "Organització de Comerç Just"

2. LA-TENDA: COMERCIALIZACIÓ DE PRODUCTES DE COMERÇ JUST

[Dóna un passeig virtual per La-tenda¹:](#)
Gràcies a la col·laboració del fotògraf Alberto Saiz

Continuem el treball de venda detallista amb una botiga on es pot adquirir tota la gamma de productes de Comerç Just: alimentació, tèxtil, cosmètica, jocs i joguines, decoració i llar, bijuteria, complements i altres artesanies, folis, a més de llibres i altres materials educatius.

Compta amb un horari comercial habitual i està gestionada per la persona contractada que atén als matins entre setmana, mentre que el voluntariat assumeix els torns de tarda i els matins dels dissabtes. En plantilla també hi ha la persona encarregada de la neteja.

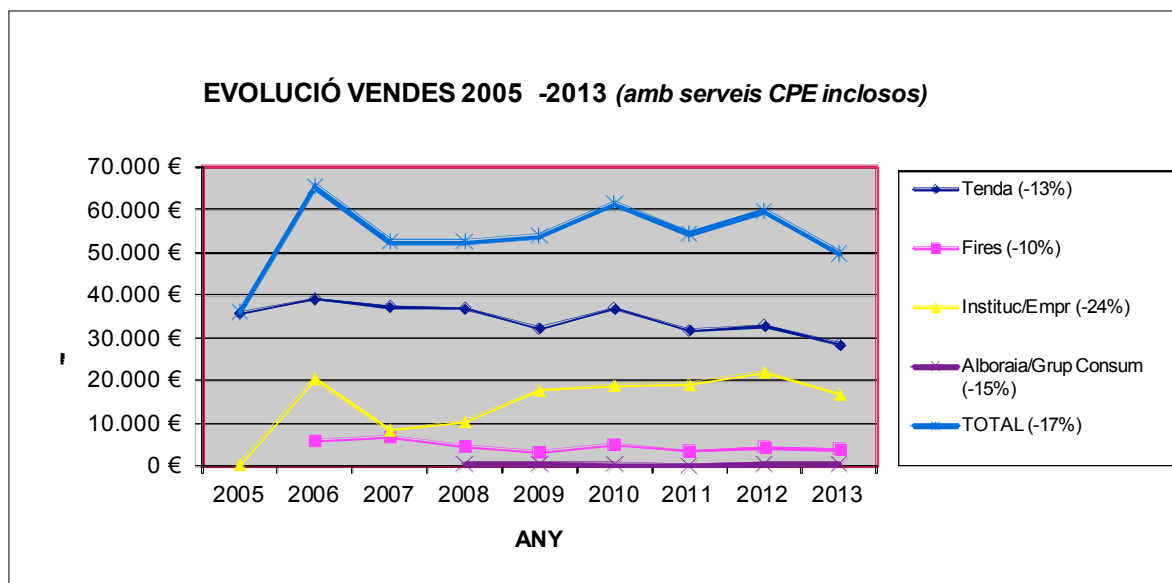
Els nostres proveïdors continuen sent les importadores de Comerç Just membres de la Coordinadora Estatal de Comerç Just, el que certifica que els productes són de Comerç Just: Ideas, Alternativa3, Oxfam Intermón, Adsis-EquiMercado, COPADE a través de la seua distribuïdora Art Llatí SLU i Espanica. A més adquirim cafè de les comunitats zapatistes directament de l'Associació Cafè Rebeldia-Infoespai, agendes i jocs didàctics de l'editorial Ekilikua, que treballa l'educació en valors, i aquest any vam adquirir bandoleres de cotó ecològic i de comerç just de Stunner, una part de les quals serigrafíem amb un disseny propi (bossa RqueR, amb les 7 R's del Consum Responsable).

Les vendes totals de productes de Comerç Just aquest any contextualitzat per la continuació de la crisi econòmica han disminuït un 16%-17% respecte al 2012, la pitjor dada des de 2005.

¹ L'enllaç per accedir-hi és el següent: <http://goo.gl/jbCS7t>

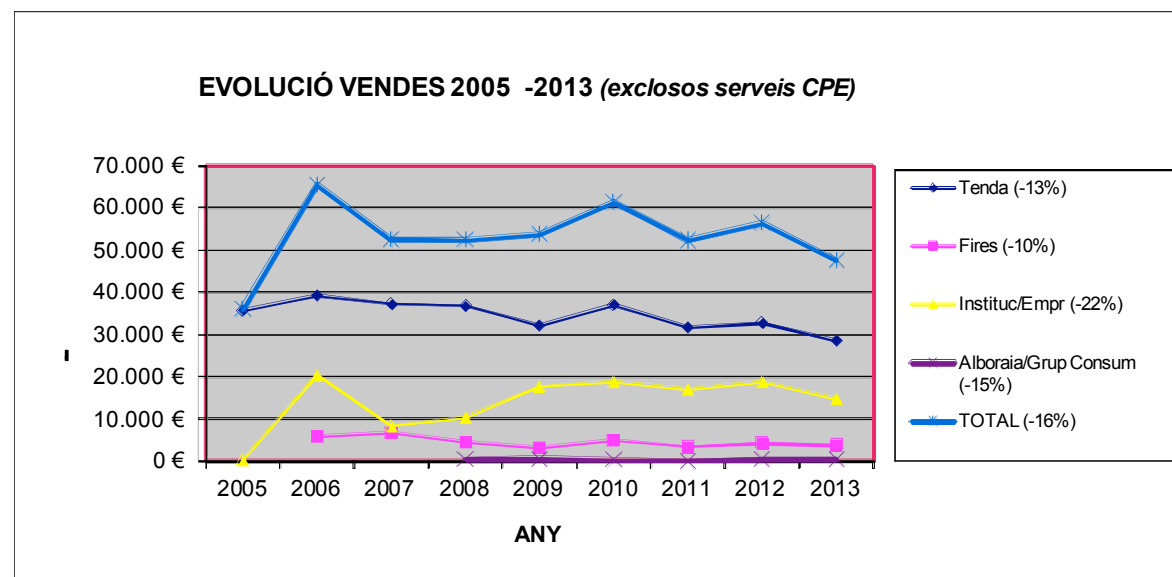
O bé la versió estesa:

<https://www.google.es/maps/place/La+Tenda+de+Tot+El+Mon/@39.6607783,-0.2257469,3a,52.5y,318h,90t/data=!3m5!1e1!3m3!1sZUmpBbcmTikAAAIuARGwA!2e0!3e2!4m2!3m1!1s0xd6015fd3f85fdc5:0xd8442675f4db32e5!6m1!1e1>

2

Hem facturat 49.693 euros (PVP), d'ells 47.540 euros es corresponen a vendes de productes de Comerç Just (60% a clients particulars, el 31% en la línia de CPE -administracions públiques, organitzacions socials, empreses i esdeveniments de particulars-, 8% en fires i 1% al Grup de Consum Morvedre, actiu des d'abril de 2012), i 2.153 euros es corresponen a serveis relacionats amb la comercialització entre els quals s'inclouen la gestió de pauses-cafè, parament sostenible, serigrafia, etc.

² En tots els gràfics d'evolució anual, el pic de vendes corresponent a l'any 2006 està influït per una venda per valor de 12.500 euros a una organització social

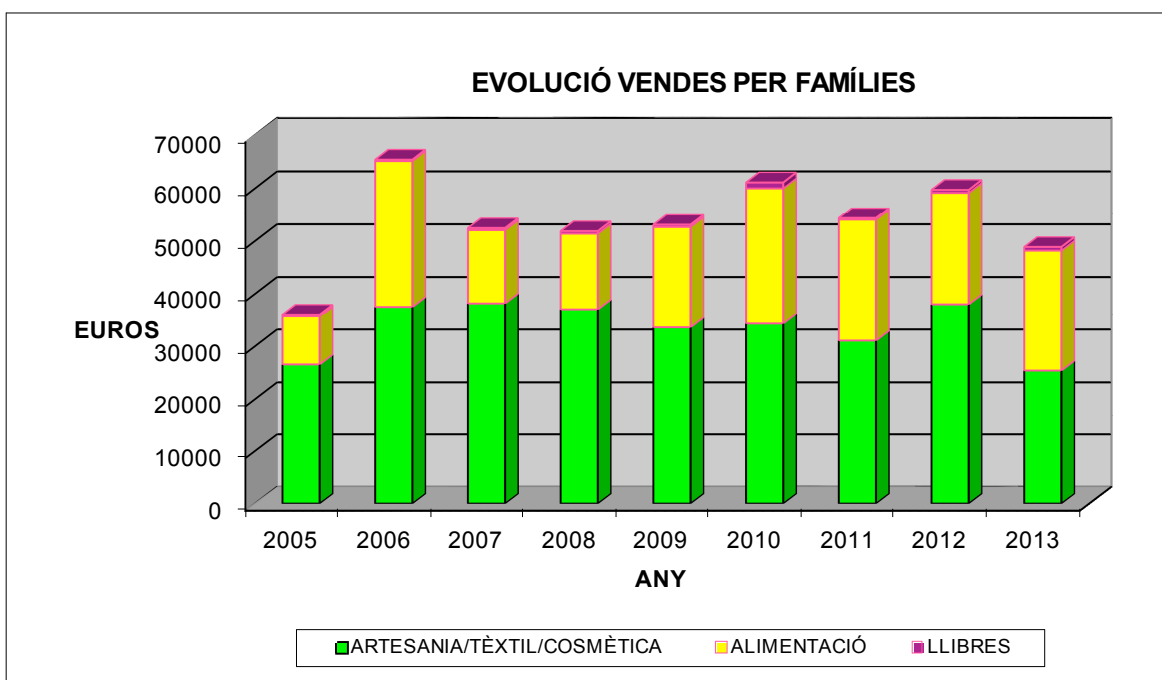
Un dels factors determinants en el descens de vendes el 2013 és que aquest any no s'ha produït la situació d'excepcionalitat de 2012 de vendes en gran quantia de samarretes per serigrafiar en el context d'una importadora que vol deixar de comercialitzar aquest producte i està oferint el seu estoc a preus molt avantatjosos, el que va suposar el 2012 un augment de vendes del 8% respecte al 2011, resistint a l'acusada crisi global en el petit comerç i molt especialment a les botigues de Comerç Just.

Fent una anàlisi per línies, totes han baixat en vendes, la més acusada és la línia CPE (-22%) seguida de les vendes al Grup de Consum (-15%), a clients particulars a la-tenda (-13%) i en les fires (-10%). El més preocupant és que s'està venent a la-tenda a clients particulars menys que mai. La línia de Compra Pública Ètica (CPE) que inclou vendes a administracions públiques, empreses i organitzacions socials, és en la que més ha influït el "factor samarretes"

abans assenyalat. En el cas de les fires (17 esdeveniments), tot i el gran esforç realitzat en la campanya de Nadal no hem aconseguit passar a dades positives.

Si analitzem les dades per famílies de productes, l'artesanía, tèxtil i cosmètica representen el 52% de les vendes, davant alimentació amb un 47% i llibres amb un 1%. Després dels anys inicials on en el global de vendes l'artesanía destacava, la tendència és a igualar les dues famílies de productes, cobrant rellevància l'alimentació. Situacions excepcionals com el "factor samarretes" del 2012 poden invertir els percentatges.

Aquesta dada està en consonància amb l'evolució de les vendes presentades en els informes de la Coordinadora Estatal de Comerç Just, destacant que l'any 2012 (últim amb dades publicades) les vendes d'artesanía de Comerç Just han estat les més baixes de tota la història, davant l'alimentació que segueix creixent cada any.

La campanya de Nadal (de l'1 de desembre 2013 al 7 de gener 2014) ha estat lleugerament millor que la del 2012, amb un augment en vendes del 7% respecte a 2012 (any dolent en

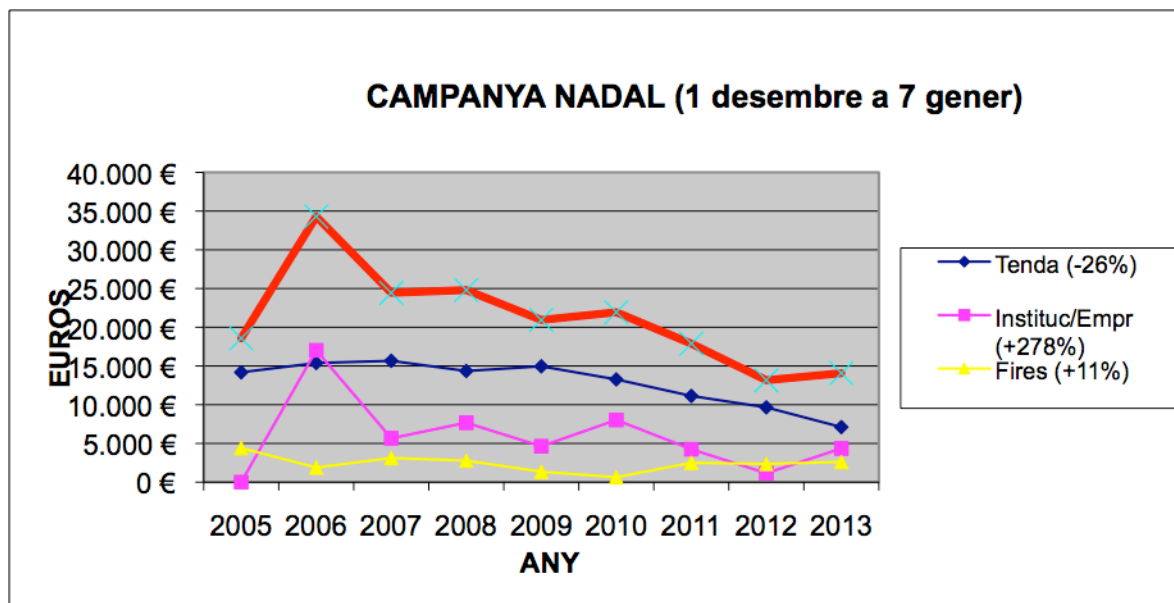
què es va observar un -26% respecte al 2011). Malgrat l'ascens, seguim venent per Nadal menys que en tota la sèrie analitzada des de 2005.

Aquest any un 50% a clients particulars, un 31% en CPE i un 19% en fires.

Les vendes en aquest període han suposat el 28% de les vendes anuals, molt lluny d'anys com el 2005-2008 que representaven el 52-47% del total. Encara que és important no dependre d'una època concreta per al global i tendir a consums més quotidians, segueix sent un moment important ja que és un temps on fonamentalment es ven artesanía, que a més de més marge comercial, és una altra de les línies de productes que caldria potenciar doncs és elaborada fonamentalment per cooperatives artesanes xicotetes, més vulnerables i on fonamentalment treballen dones, quedant relegada la seua comercialització a les Botigues de Comerç Just, a diferència de l'alimentació que actualment es distribueix en multitud de canals.

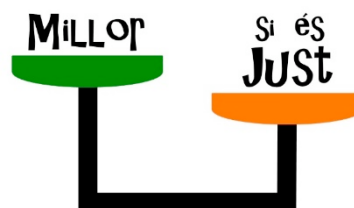
Tornant al nostre context, per Nadal totes les línies han crescut excepte les vendes a clients particulars a la-tenda (-26%), la pitjor dada de la sèrie i amb una tendència negativa persistent. Destaca en creixement les vendes en la línia CPE, gairebé s'han quadruplicat respecte a l'any 2012, encara que és important assenyalar que l'any passat va ser particularment dolent en aquesta línia (amb prou feines 1.000 euros). S'ha recuperat la venda de cistelles i lots, poques unitats però en un nombre important de clients, i apareixen els grups de particulars organitzats per a regal a professorat i semblant. Pel que fa a les fires han estat 9 esdeveniments i han crescut les vendes un 11%.

Caramels de Comerç Just per Cavalcades de Reis segueix sent testimonial amb una venda d'escassa quantia.

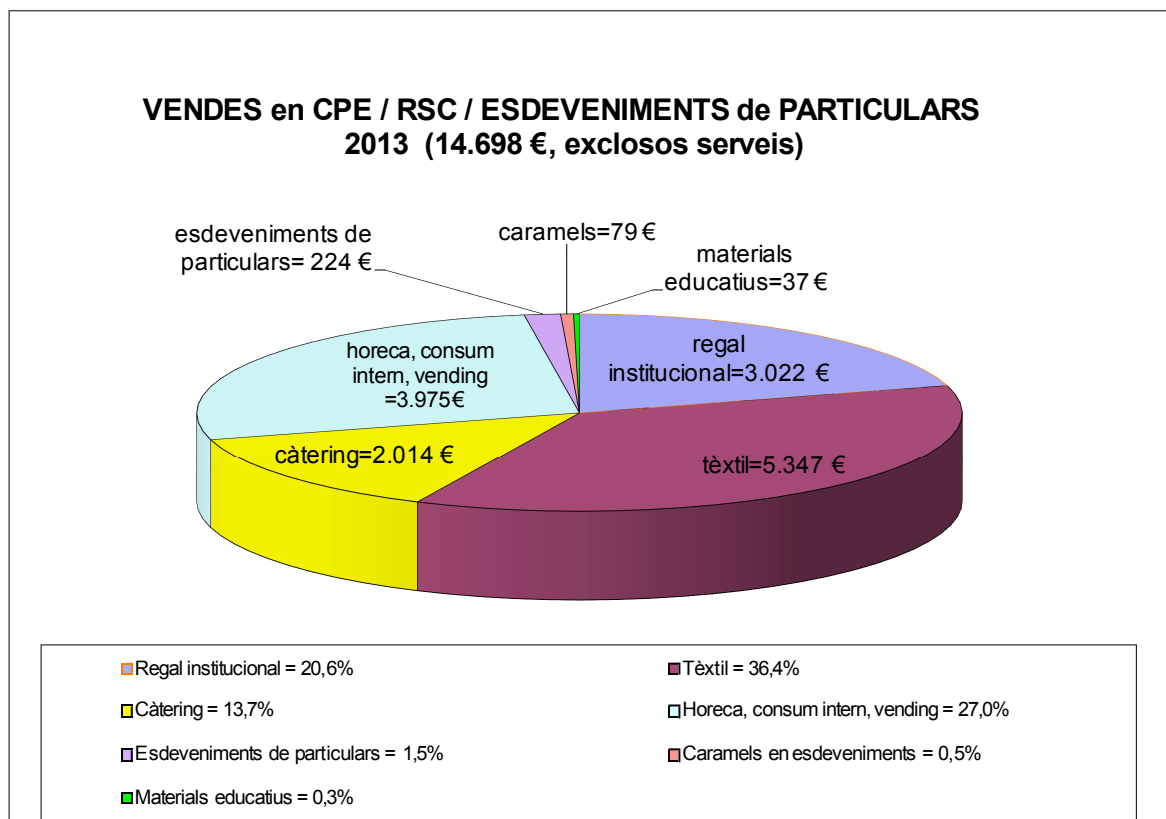
Per a la campanya de Nadal d'aquest any s'ha optat per mantenir el simbolisme de Millor si és Just, ja que ha coincidit temporalment amb l'inici d'execució de la segona fase del projecte amb aquest nom. També s'ha seguit fent l'esforç d'oferir propostes atractives per a organitzacions socials, administracions públiques i particulars editant catàlegs de cistelles i lots de Nadal, un especial de regals, un altre amb detalls de menys

de 10 euros i el de caramels per a esdeveniments.

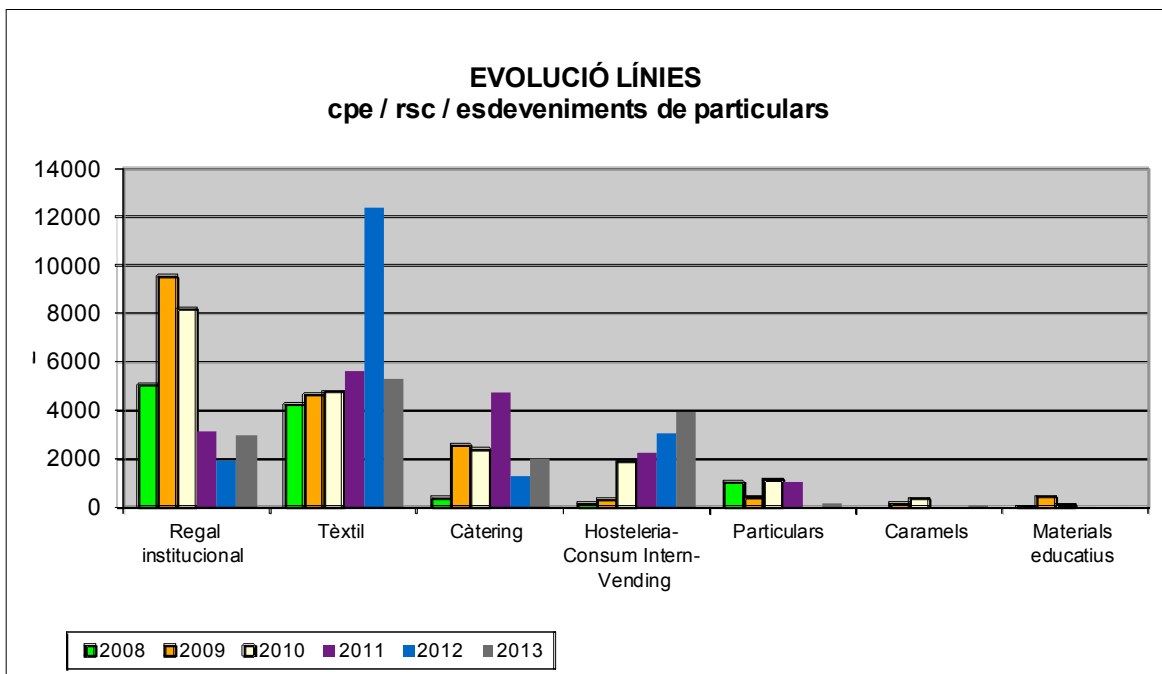
Després de l'inici a finals de l'any 2008 de la **línia de Compra Pública Ètica (CPE)**, on incloem administracions públiques i organitzacions socials, afegint aspectes de Responsabilitat Social

Empresarial (RSE) amb venda a empreses i fins i tot esdeveniments de particulars, val la pena aturar-nos a analitzar les dades per comparar l'evolució en aquest sector.

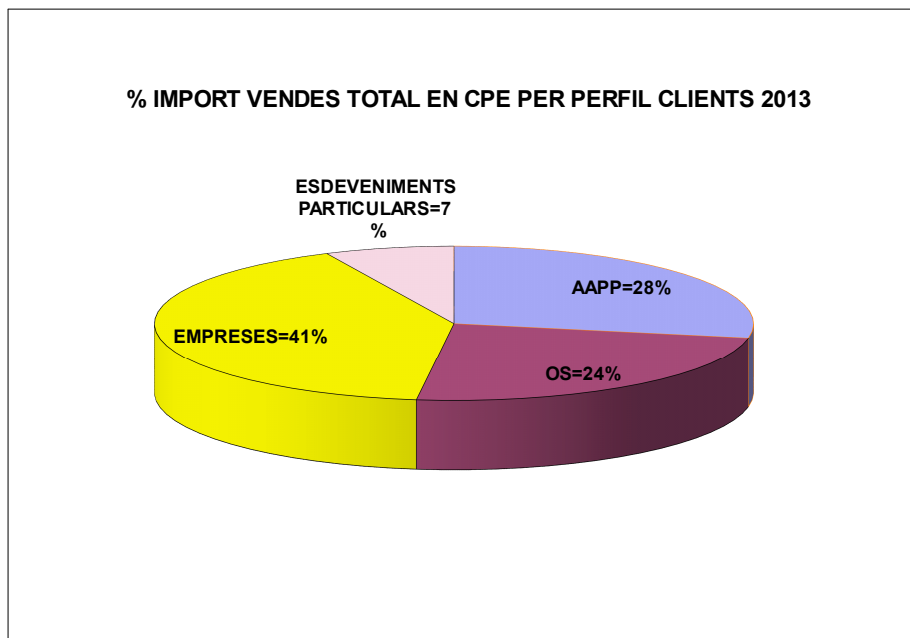
En dades globals (venda de productes i serveis relacionats) ha suposat 16.849 euros (14.698 euros només en productes), el que representa el 31% de les vendes totals, i un descens del 22% respecte al 2012. Fent una anàlisi per línies, han estat més igualades: tèxtil un 36% (l'any passat va suposar 66% pel "factor samarretes"), li segueixen les vendes a hostaleria, consum intern per entitats i vending amb un 27%, sector en

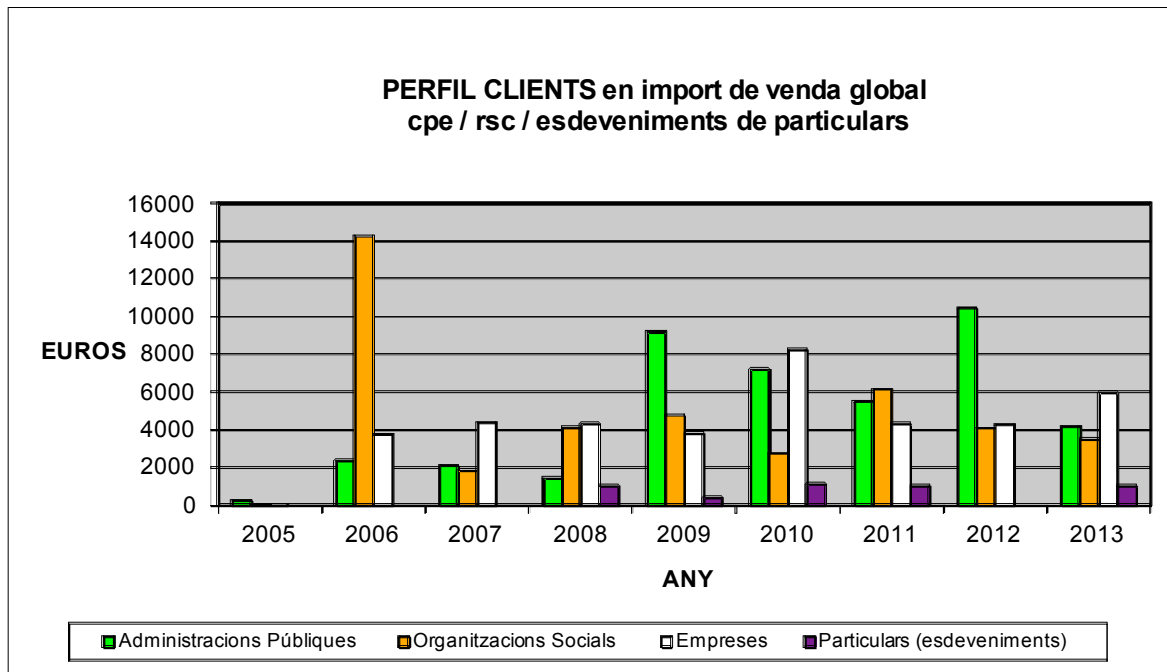
creixement progressiu any rere any, en tercer lloc regal institucional amb un 21%, que ha crescut respecte a l'any anterior però lluny dels anys bons d'inici de CPE, els catering en les diferents modalitats (24 esdeveniments) ocupen el 4t lloc amb un 14%, observant-se un lleuger augment, i reapareixen sense arribar a destacar els esdeveniments de particulars amb un 2%, caramels només un 1%.

Si analitzem la tipologia de clients en CPE i RSE a la base del que aporten en volum de vendes, el 2013 han estat les empreses les majors compradores amb un 41%, seguides de les administracions públiques amb un 28%, les organitzacions socials amb 24 % i els particulars per a esdeveniments (casaments, batejos, comunions, regals de grup, etc) amb un 7%. L'any passat el primer lloc l'ocupaven les administracions públiques amb un 55%

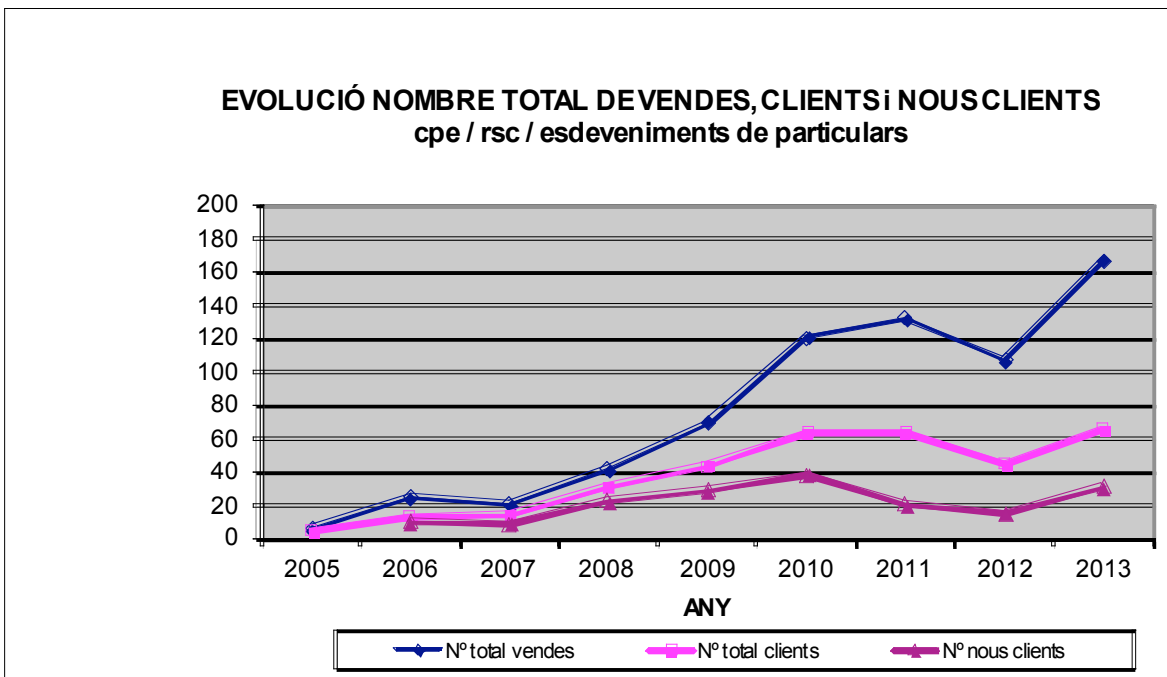
(fonamentalment pel "factor samarretes per serigrafiar"). Sens dubte els ajustos pressupostaris també estan darrere del descens progressiu observat en les vendes a administracions públiques des de 2009 (excloent la particularitat de l'any passat) i en les vendes a organitzacions socials que descendeixen des del 2011. Les empreses comencen a pujar després de 2 anys de estancament, fonamentalment vendes a hostaleria.

Tot i el descens de vendes en la línia de CPE i RSE, el 2013 hi ha hagut un augment del nombre de vendes (lògicament cada vegada de menys quantia), un augment del nombre total de clients (observem un nombre no gran d'empreses, fonamentalment hostaleria, que compren moltes vegades, moltes organitzacions socials que no

repeteixen compres, unes poques administracions públiques que repeteixen compres i particulars per a esdeveniments que fan una compra puntual), i també un augment del nombre de nous clients (fidelitzem més a les administracions públiques i empreses que a les organitzacions socials).

Seguint la línia de CPE i RSE destaquem aquest any la realització d'un Catàleg dirigit específicament per a Bars i Cafeteries i un altre Catàleg dirigit a Organitzacions Socials on a més dels productes de Comerç Just presentem les propostes de serveis que ofereix l'associació, tant en la línia de càtering com activitats de sensibilització, exposicions i els materials del Centre de Documentació i Serveis. Esperem la seua difusió en el pròxim any.

Tot i el descens de vendes en la línia de CPE i RSE, el 2013 hi ha hagut un xicotet augment en el nombre total de clients

Considerem important posar en valor l'opció d'Administracions Públiques, Organitzacions Socials i Empreses que han optat enguany per productes de Comerç Just. **Bones Pràctiques** en Compra Pública Ètica (CPE) i Responsabilitat Social Empresarial (RSE):

a) Línia de Tèxtil per serigrafiar

La Universitat de València, a través del Servei d'Informació i Dinamització d'Estudiants (SeDI) va adquirir samarretes de la cooperativa Brac Aarong de Bangla Desh per als participants a La Nau dels Xiquets i Xiquetes i a La Nau Jove, igual que el Departament de Joventut del Ajuntament de Sagunt per a L'Escola d'Estiu Morvedre a la Mar.

El Centre de Cooperació al Desenvolupament de la UPV per al Congrés de Cooperació, la botiga de la Universitat Jaume I, igual que el SeDI de la UV i la CVONGD per a la Jornada "Municipis, Cooperació i Solidaritat", van optar per bandoleres de cotó ecològic i de comerç just de l'Índia.

Col·lectius socials com Acció Ecologista Agró, l'ONGD Motors sense Fronteres o l'associació SenseSoles també van incorporar samarretes de Comerç Just per a les seves activitats.

Empreses com el grup de teatre Anemanant o pizzeria Mariotti també han optat per samarretes de Comerç Just. I Cuatre Fulles SL per cordons d'acreditació per al Festival Cinema Jove.

b) Línia de Catering (diverses modalitats)

Administracions Públiques han optat per incorporar en les pauses-cafè de diverses activitats productes de Comerç Just i parament sostenible com la Fundació General de la Universitat de València per al lliurament dels premis Manuel Castillo i per a les Jornades sobre Cooperació Universitària al Desenvolupament, el SeDI de la Universitat de València per als Tallers de Voluntariat i la Setmana Interuniversitària pel Comerç Just a la UV, i la Universitat Jaume I de Castelló per al III Congrés Internacional de Cooperació al Desenvolupament.

Altres com el Consorci xarxajoves.net en la reunió que va celebrar al Casal Jove de Port de Sagunt, l'Ajuntament de Mislata al Festival de Teatre MAC o l'Ajuntament de Sagunt en la xerrada-col·loqui sobre Comerç Just i Drets Humans al Casal Jove, també es van decantar per aquesta opció solidària.

ONGD també van posar en valor els seus esdeveniments incorporant comerç just, com APS-Alianza por la Solidaridad amb una pausa-cafè per a la "Jornada Periodisme i Cooperació: el Sud als mitjans", Fundació Pau i Solidaritat-PV en la "Jornada d'Intercanvi d'Experiències amb docents", Fundación El Alto a les "VII Jornades d'Accés a medicaments i Salut Internacional"

celebrades a Sagunt, Fundación Acción contra el Hambre en les "Jornades de Voluntariat" i la CVONGD a la Trobada anual de Pobresa Zero i en la "Jornada Xarxa de Xarxes. Reinventant el tercer sector". AVOCAM va optar per un berenar amb productes de comerç just en la setmana cultural, Càritas Diocesana de València per productes per a algunes de les seues reunions, la Parròquia Sant Pere Apòstol de Port de Sagunt també opta per aquest tipus de productes per als cicles de xerrades que organitza o altres esdeveniments parroquials, igual que l'associació AMIMO a la jornada "L'antiga Gerència d'AHM: què volem que segueixi?".

Les oficines de Caixa Popular de Port de Sagunt van oferir als seus clients en el Dia Mundial del Comerç Just cafè, galetes i sucre.

c) Línia HORECA (hostaleria, restauració, càtering) i Vending

Diverses empreses de la xarxa HORECA segueixen apostant per incorporar diversos productes de Comerç Just en els seus negocis de cafeteria i restauració, destaquem el Restaurant El Gat Negre de Faura, la Taverna La Serp de Sagunt (que també ven Cafè Morvedre molt als seus clients com element turístic identificat amb la comarca), el restaurant Le Fou de Sagunt, la cafeteria A cualquier otra parte de Sagunt, les pizzerias Mariotti en Port i Sagunt, el restaurant vegetarià Frida de Port de Sagunt i l'Espai Gaeta a Sagunt.

Actio va incorporar alguns productes de comerç just en la seua màquina de vending instal·lada a l'alberg d'Alborache.

Destaquem aquest any l'experiència realitzada en el context del Dia Mundial de Comerç Just: aprofitant que el sucre era el protagonista, es va organitzar la RUTA DEL SUCRE en establiments de la comarca. Els participants van oferir sucrets, tapes, postres, begudes,... elaborats amb sucre de Comerç Just durant el mes de maig al costat de informació sobre el Comerç Just. Van participar 12 establiments: El restaurant Gat

Negre, la Taverna La Serp, el restaurant Le Fou, la ludoteca El Món dels Xiquets, el restaurant Frida, les pizzerias Mariotti de Sagunt i Port, el restaurant L'Armetler, el restaurant Palau del Duc, la fonda Casa Felip, la cafeteria A cualquier otra parte i l'Espai Gaeta. També varem comptar amb la col·laboració de ADETURSA (Associació d'empresaris turístics de Sagunt).

d) Línia de Regal Institucional

Encara que és una línia molt minvada en 2012, en 2013 hem observat un lleu ressorgiment. Entitats que han mantingut el regal institucional han optat per opcions de Comerç Just, fonamentalment en època de Nadal, com l'Ajuntament de Benifairó de les Valls que va adquirir una cistella, l'AMPA del col·legi Max Aub de València que va optar per lots, la CVONGD, l'associació Grupo Espiga, l'ONGD Novessendes, el grup scout Ain Karen, i algunes xicotetes empreses d'autònoms per cistelles, l'IES Clot del Moro de Sagunt i l'ONGD Abbay per regalets, les oficines de Caixa Popular de Port de Sagunt per cistelles i l'empresa Valencia Parque Central Alta Velocidad 2003 per targetes per felicitar el Nadal. El Col·lectiu IOÉ també va oferir vals-regal amb productes de comerç just als participants en un estudi de persones consumidores.

L'OCD de la Universitat Politècnica de València o la Parròquia Sant Pere Apòstol de Port de Sagunt també van adquirir productes com a regal per a ponents en activitats.

I Hospitals NISA caixes de bombons per al 1r aniversari de l'Hospital Rey Don Jaime de Castelló.

e) Altres bones pràctiques en CPE i RSE

Alguns treballadors i treballadores de centres públics segueixen apostant pel cafè de Comerç Just per a consum intern, com el Centre de Salut d'Ademús i la Conselleria de Benestar Social.

Caramels per Cavalcades de Reis només ha adquirit l'associació de Dones de Torres de Albarracín a Terol. També han adquirit piruletes

de Comerç Just per a activitats infantils el CEIP Villar Palasí i l'Associació Grupo Espiga, tots dos de Sagunt.

Respecte a la línia de productes derivats de la fusta amb segell FSC, les empreses Sandoval, Actio i Valencia Parque Central Alta Velocidad 2003 van optar per aquests productes, fonamentalment folis i llapis.

La ludoteca El Món dels Xiquets de Benifairó de les Valls també va adquirir diversos contes i el Departament de Joventut de l'Ajuntament de Sagunt un mapa de Peters.

A La-tenda no només es desenvolupa l'acte comercial, sinó que és l'espai on es difon i desenvolupa la majoria d'activitats de l'associació (exposicions, campanyes, xerrades, préstec de materials del Centre de Documentació,...). A més és el lloc ideal per poder sensibilitzar de forma personalitzada i directa sobre la procedència dels productes i les característiques de les comunitats productores i l'espai de referència per a la ciutadania. El projecte de comercialització té múltiples sinergies amb la resta d'activitats de sensibilització que desenvolupa l'associació com la Compra Pública Ètica, Millor si és Just, el Centre de Documentació i Recursos o el projecte Cafè Morvedre.

La-tenda és l'espai on es difon i desenvolupa la majoria d'activitats de l'associació.

Altres aspectes a destacar en la gestió de la-tenda enguany: seguint les directrius del nostre compromís mediambiental ens vam canviar de companyia elèctrica a Gesternova, que utilitza energia de fonts 100% renovables. També s'ha optat per continuar amb l'obertura parcial de la botiga durant 3 setmanes del mes d'agost que habitualment havia estat tancada per vacances. I després de la incorporació a la xarxa social de Facebook es fa un esforç per donar a conèixer a

través d'aquesta via els productes de Comerç Just amb novetats i propostes suggerents, igual que s'ha començat a treballar des de Nadal la construcció d'aparadors amb línies temàtiques definides.

Com a novetat aquest 2013 i després de 15 anys venent productes de Comerç Just, trobàvem a la-tenda alguns que portaven molts anys a les prestatgeries, peces soltes,... Valorem la necessitat de donar sortida a aquest grup concret de productes a preus més avantatjosos, el que ens podia permetre també renovar la-tenda i adquirir nous productes. Per això es va obrir un "Racó d'Oportunitats" en un espai diferenciat de la resta de productes a la venda, i es van realitzar diverses activitats per dinamitzar com un contacontes o el sorteig d'un puff fet amb sacs de cafè de comerç just donat per Arpillera Recicla. En una altra línia, es va presentar i va analitzar amb el voluntariat els resultats de l'estudi per conèixer el perfil dels clients particulars que venien a la-tenda realitzat a finals de 2012, que conclouia que és una "Dona, de 35 a 65 anys, sense relació de voluntariat o familiar amb l'associació, que sempre que ve sol comprar, fonamentalment alimentació, es gasta menys de 20 euros en cada compra, paga al comptat, porta la seua bossa, i no mostra massa interès en temes de sensibilització o no li proposen des de la persona que atén la botiga". Una altra dada interessant de l'estudi és la baixa afluència de persones clients a la-tenda, amb una mitjana de 6,04 clients / dia (moda, valor més repetit, de 6), sense una diferenciació clara entre matins i tardes (la moda de els matins 2 o 3 clients, i la moda de les tardes 2 o 4 clients), aquesta dada tan negativa ens obliga a establir estratègies per modificar-la i urgeix buscar noves fórmules de

captació i fins i tot nous canals de comercialització com pot ser la venda online.

Per altra banda la-tenda ha participat en **Trobades de Botigues i Importadores de Comerç Just:**

- Visites d'importadores de Comerç Just a la-tenda: Oxfam Intermón, Alternativa3 i Ideas.

I finalment, s'han establert **punts de venda i sensibilització en setmanes culturals, fires solidàries i altres activitats d'altres organitzacions:** Mercat municipal del Port de Sagunt en la campanya de Reis, CEIP N° 1 de Canet d'en Berenguer, col·legi El Cid de Mislata, Festa del Comerç Just en el llit del riu Túria a València pel Dia Mundial del Comerç Just , CITMA

(Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient), col·legi Maria Immaculada del Port de Sagunt en el seu octubre Missioner, XVI Fira de l'Art de la Universitat Popular de Sagunt, Gala Solidària "Junts, sense parar" a Quart de Poblet organitzada per l'associació SenseSoles, Universitat Politècnica de València (al mercat d'agricultors ecològics de proximitat organitzat per l'ONGD Enginyeria Sense Fronteres i a la Facultat d'Agrònoms), Facultat de Geografia i Història de la Universitat de València, "VII Fira d'ONGD, Comerç Just i Ecològic" a l'UJI de Castelló, Facultat de Medicina de la Universitat de València, IES Camp de Morvedre del Port de Sagunt, Escola La Masia de Museros i Mercat Solidari de Nadal organitzat per Càritas de Quartell.

3. PROJECTES

3.1. Millor si és Just-II. Comerç Just i Territoris Sostenibles

Execució: del 20 de novembre de 2013 al 20 novembre 2014.

Cofinançat per la Conselleria de Benestar Social de la Generalitat Valenciana.

Aquest projecte, continuïtat de "Millor si és Just. Coneixent el Comerç Just: Matèries primeres, comunitats productores i Organitzacions" pretén sensibilitzar la ciutadania, organitzacions socials i administracions públiques, sobre el valor afegit que suposa l'opció per productes de Comerç Just i el seu impacte en la reducció de la pobresa, dins de un moviment pel Consum Responsable i Sostenible, incorporant aquells sectors de l'Economia Social que treballen en àmbits confluents cap a una societat on prevalguin els valors de la justícia, la solidaritat i el medi ambient, com són les Finances Ètiques, el Turisme Responsable i l'Agricultura Ecològica. La recerca de sinergies amb aquests Territoris Sostenibles augmentarà l'impacte i la consecució

dels objectius pels quals treballen per la consecució d'un nou model social on el primer siguen les persones.

Les activitats desenvolupes des del 20 novembre 2013 han estat:

a) Miniespais radiofònics sobre Comerç Just a Onda Cero Sagunt

- **Miniespai 1:** Presentació de La Tenda de Tot el Món, del projecte i de la sèrie de miniespais. Criteris de Comerç Just.
- **Miniespai 2:** Consum Responsable i Comerç Just en temps de Nadal. Un passeig per La Tenda de tot el Món.
- **Miniespai 3:** Propostes de Comerç Just per a nens i nenes. L'eradicació de l'explotació infantil com a criteri de Comerç Just.

b) Punts d'informació, sensibilització i venda de Comerç Just a les universitats públiques valencianes:

Durant el mes de desembre a la Universitat Politècnica de València, a la Universitat de València i a la Universitat Jaume I de Castelló.

3.2. Centre de Documentació i Recursos i Activitats d'Educació al Desenvolupament

Aquest projecte s'emmarca dins del treball que desenvolupa l'associació La Tenda de Tot el Món en Educació per al Desenvolupament i Sensibilització a la comarca, comptant com a recurs fonamental amb un Centre de Documentació i Recursos (CDR), ubicat al local de la-tenda, amb materials educatius per a consulta i préstec, en matèria de cooperació, educació per al desenvolupament, comerç just i consum responsable, relacions nord-sud, economia, política i multiculturalitat. En l'actualitat compta amb uns 750 volums entre llibres, maletes pedagògiques, materials multimèdia, exposicions i altres, a més de subscripcions a revistes.

Activitats desenvolupades:

a) **Potenciació i manteniment del Centre de Documentació i Recursos:** ampliant els seus fons bibliogràfics i audiovisuals, gestió del préstec de materials, atenció personalitzada a les demandes, i suport en la planificació i execució d'activitats en l'àmbit docent. Durant l'any 2013 s'han realitzat 15 préstecs.

b) **Desenvolupament de xerrades i tallers:**

- Xerrada sobre Comerç Just i Consum Responsable per a un grup d'alumnes de 1r i 2n d'ESO participants en un curs d'hostaleria dins del Programa per prevenir l'absentisme escolar dirigit per l'associació El Arca de Noé del barri de Natzaret.
- Xerrada sobre Comerç Just centrat en l'explotació infantil i el Consum Responsable de pilotes al CEIP nº 1 de Canet d'en Berenguer per a alumnat de 5è i 6è de Primària amb la participació de 44 alumnes.
- Visita a la-tenda de 20 alumnes de 1r i 2n de Batxillerat de l'IES Camp de Morvedre dins de l'assignatura d'Economia.
- Presentació de la "Investigació en Compra Pública Ètica i Comerç Just al País Valencià" a la Universitat de València. Acte organitzat per la Xarxa Valenciana de Consum Responsable i la

CVONGD en el marc de les celebracions pel Dia Mundial del Comerç Just.

- Activitat de sensibilització al Casal Jove de Port de Sagunt "Comerç Just i Drets Humans" i estrena a la comarca del vídeo "Què és el Comerç Just?", produït per les organitzacions que composem la Xarxa Valenciana de Consum Responsable.
 - Xerrada sobre Comerç Just i Medi Ambient en el sindicat UGT de València en el marc del Dia Mundial del Medi Ambient.
 - Visita a la-tenda de nens i nenes participants en l'Escola d'Estiu de l'Ajuntament de Sagunt, realitzant diverses activitats i jocs de sensibilització.
 - Sessió sobre "Perspectiva econòmica II: comerç just i consum responsable" al Curs "Apropant-nos al Sud. Formació inicial per a la trobada Sud-Nord ", 12ª edició. Organitzat juntament amb CeiMigra, Àrea de Cooperació al Desenvolupament de la UPV, Centre Arrupe, Entreculturas, Oxfam Intermón, InterRed, Joves i Desenvolupament, Acció Marianista per al Desenvolupament i Càritas Diocesana de València.
 - Xocolata-tertúlia "Apagada 30D contra la pujada de la llum" amb David Sandoval de Greenpeace, unint-nos a l'apagada de llums promogut per aquesta causa.
 - Xerrada sobre Comerç Just a la Parròquia Sant Pere i Sant Pau de València.
- c) **Contacontes "Les 3 bessones marquen un gol".** Activitat adreçada a educació infantil amb els objectius d'introduir les diferències entre el treball beneficiós i digne i el que abusa de les persones utilitzant el recurs del conte, i abordar valors com la solidaritat i el treball en equip, tant en el si de la llar com a l'escola. Es van realitzar a:
- Benifairó de les Valls
 - La Tenda de Tot el Món.

d) **Participació en el Programa "Solidaritat en l'Aula" curs 2012-2013 de FUNDAR (Fundació de la Solidaritat i el Voluntariat de la Comunitat Valenciana):**

- Taller "Comerç Just. Consum Conscient. Com practicar-los", realitzat en el Col·legi Públic Sant Pere (Port de Sagunt) per a 1r i 2n d'ESO, amb la participació de 48 alumnes, i per a 3r i 4t d'ESO amb 52 alumnes.

Impartits per Maurici Pinto.

e) **Celebració del Dia Mundial del Comerç Just** al maig sota el lema consensuat a nivell nacional per la Coordinadora Estatal de Comerç Just: **"Per a endolcir la vida no cal amargar ningú".**

Continuant amb les matèries primeres més consumides de Comerç Just aquest any li va tocar el torn al SUCRE, utilitzant per sensibilitzar els materials elaborats per la Coordinadora Estatal de Comerç Just: l'Informe sobre el sucre i el Receptari més dolç del Comerç Just.

Per commemorar aquest dia vam optar per una xerrada sobre "Economia del Bé Comú i Comerç Just" amb Paco Álvarez Molina, després de la qual es va donar lectura al Manifest pel Dia Mundial del Comerç Just i a un berenar amb productes de Comerç Just per a tothom assistent.

D'altra banda, també vam participar el diumenge 12 de maig a la ciutat de València en la Festa per commemorar el Dia Mundial del Comerç Just al costat de les altres organitzacions membres de la Xarxa Valenciana de Consum Responsable, en el marc del projecte "Comerç Just, és qüestió de Justícia-II", cofinançat per la Conselleria de Benestar Social de la Generalitat Valenciana. A més dels diferents llocs de les entitats de la Xarxa on s'oferia informació de les activitats que desenvolupen i es podia comprar productes, es van

dur a terme moltes activitats musicals, d'animació, contacontes i tallers.

f) **Exposicions**

- "Contrapublicitat. Consumeix fins a morir". A l'Escola La Masia de Museros, durant el mes de març.
- "Comerç Just: tu tries el que compres":
 - A la Beneficència de València en el marc de la Jornada "Municipis, Cooperació i Solidaritat" organitzada per la CVONGD i la Diputació de València al maig.
 - Al Casal Jove de Port de Sagunt al maig.
 - A la XVI Fira de l'Art de la Universitat Popular de Sagunt al maig.
 - A la Setmana Cultural de l'ONGD AVOCAM al maig.
 - A la seu del sindicat UGT a València al juny.
 - A la Universitat Jaume I de Castelló al novembre i desembre.

g) **Altres**

- Actualització 2013 i reedició de la ["Guia pràctica per incorporar la Compra Pública Ètica en els Ajuntaments. Les administracions públiques com a agents del desenvolupament sostenible"](#) amb el suport econòmic de la Diputació de València i la CVONGD. Presentada a la Jornada organitzada per aquestes entitats "Municipis, Cooperació i Solidaritat"³.

³ La guia es pot trobar a: www.cvongd.org/ficheros/documentos/guia_cpe_2013.pdf

4. CAMPANYES

- **"No paguem la guerra: fem objecció a la despesa militar"**. Aquest any han estat 3 les persones que han optat per fer el seu donatiu al compte de l'associació dins d'aquesta campanya.
- **"Pobresa Zero"**. Participació en les activitats organitzades en el marc de la campanya que a la Comunitat Valenciana està coordinada per la CVONGD, i suport a nivell comarcal de la mateixa. Les activitats s'han realitzat al costat de Càritas de la Parròquia de Sant Pere: gestió d'un

autobús per assistir a la Manifestació a València el 19 d'octubre secundant el lema de **"Contra la riquesa que empobreix, ACTUA"**.

- **"Fusta Justa. Bo per al bosc, bo per a tots i totes"** impulsada per COPADE i FSC-Espanya. Continuem com a socis col·laboradors i comercialitzant productes de la campanya a la tenda, com els llapis i els folis amb segell FSC. Participació en el Grup Local de Suport a la Campanya "Roba Neta" coordinat per Setem-CV.

5. ACTIVITATS DE FORMACIÓ

Participació com a ponents en Jornades i Cursos organitzats per altres entitats

- Ponència "La Compra Pública Ètica com a eina de Cooperació des de les administracions públiques" a la Jornada "Municipis, Cooperació i Solidaritat. Jornada sobre la Cooperació al Desenvolupament com a eina eficaç de lluita contra la pobresa"

organitzada per la CVONGD i la Diputació de València.

- Taula rodona en el curs de monitors de l'Ajuntament de Sagunt, regidoria de Joventut.
- En la sessió "El poder dels consumidors en un sistema agroalimentari injust: consum conscient irresponsable com a eines per al canvi" en el Seminari organitzat per Cerai i Oxfam Intermón.

6. VOLUNTARIAT, PERSONES ASSOCIADES I COL·LABORADORES

L'associació compta amb 30 persones voluntàries, unes 20 aproximadament exerceixen la seua tasca voluntària de forma continuada i la resta ocasionalment o per a tasques i activitats concretes. Les seues funcions són entre altres l'atenció a la botiga de productes de Comerç Just, el suport al Centre de Documentació i Recursos i les activitats de sensibilització que desenvolupa, la gestió de pauses-cafès en esdeveniments d'administracions públiques i organitzacions socials, la participació en fires, i la col·laboració en la resta d'activitats que realitza l'organització. Durant 2013, a més de les reunions de coordinació habituals, s'han realitzat 2 Trobades de Voluntaris: una a la Casa Sánchez Coello de Benifairó de les Valls per analitzar el resultat de l'estudi de clients de la-tenda i treballar estratègies de millora en comercialització, comunicació i sensibilització, i una altra Trobada a la-tenda amb un taller per millorar les habilitats de sensibilització cap a la clientela i una anàlisi de la situació econòmica de l'associació.

Destaquem en aquest punt el treball que des de fa anys i de forma voluntària realitza l'Assessoria Del Puente, assumint la gestió comptable i laboral. I també la reducció del lloguer del local des de l'últim trimestre fins que millorem les dades econòmiques de Ocerin-Lorente CB.

Durant 2013 ha hagut 3 persones contractades: la coordinadora del punt de comercialització (amb un canvi de persona a l'octubre de 2013), la persona encarregada de la neteja, i la tècnica del projecte Millor si és Just-II (durant 1 mes).

El nombre de persones associades és de 69, observant-se un lleuger creixement en aquest any.

7. TREBALL EN XARXA

Coordinadora Estatal de Comerç Just (CECJ).

Assistència a les 2 assemblees a Madrid i, a la Jornades de treball "Què aliances i amb quins aliats des del Comerç Just?", i participació en diferents Grups i Comissions de Treball:

- Grup de treball del Sistema de Garanties
- Grup de treball d'Incidència Política
- Comissió de treball de Serveis a Membres

Treballem en xarxa a través de la CECJ amb la resta d'organitzacions del moviment de Comerç Just a nivell estatal i estem representades a través d'ella en fòrums europeus de Comerç Just com WFTO (Organització Mundial del Comerç Just). Hem secundat les seues campanyes i accions, penjat les nostres notes de premsa a la secció de notícies de la seva web (www.comerciojusto.org) i incorporat les nostres publicacions al Centre de Recursos que disposa d'accés públic.

Xarxa de Consum Responsable de València (XVCR)

Hem participat com XVCR en el Grup de Treball en Comerç Just i Consum Responsable dins de la CVONGD al costat de Ecosol, Oxfam Intermón, Petjades i Setem-CV.

Amb el finançament de la Generalitat Valenciana hem desenvolupat el projecte "Comerç Just: és qüestió de Justícia-II". Dins del mateix s'han realitzat diverses activitats de sensibilització com la celebració conjunta del Dia Mundial del Comerç Just i la "Investigació en Comerç Just i Compra Pública Ètica en el País Valencià 2011".

Coordinadora Valenciana d'ONGD (CVONGD)

Continuem assumint el càrrec de Presidència en la Junta Directa de la CVONGD amb Carles Xavier López Benedí. Hem participat de manera activa en el Grup de Polítiques de Cooperació, a la Plataforma Pobresa Zero, i representant a la Coordinadora en les diferents reunions institucionals. Durant aquest any, també tremendament difícil per a la cooperació valenciana i les ONGD a la Comunitat Valenciana, ens hem sumat a totes les reivindicacions proposades per la CVONGD i participat activament en elles.

Grup d'ONGD locals

Continuem sumant-nos a Manos Amigas, Escoles Solidàries, Morvedre Acull, Korima, La Casa Nueva i ADRA en les reivindicacions dirigides a l'Ajuntament de Sagunt sol·licitant que assumeixen el compromís adquirit de destinar el 0,7% del pressupost municipal a Cooperació al Desenvolupament, la recuperació de les subvencions de Cooperació, el manteniment de les subvencions de Sensibilització i Educació per al Desenvolupament, el compromís amb el Comerç Just i la lluita contra la pobresa, i la sol·licitud cap a la Generalitat Valenciana en la depuració de responsabilitats de fons públics en Cooperació.

Som una organització inscrita en el Registre d'ONGD de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional al Desenvolupament (AECID), en el Registre d'Agents de la Cooperació Internacional al Desenvolupament de la Comunitat Valenciana, i en el Registre d'Entitats de Voluntariat de la Comunitat Valenciana.

8. ADHESIONS, COL·LABORACIONS, AVALS I ALTRES ACTIVITATS

Gener:

- Visita a la-tenda de Herminia Palomar, Directora General d'Integració i Cooperació de la Generalitat Valenciana, i de Lucía Cerón, Secretària Autònoma de Família i Solidaritat.
- Participació en el Dia de l'Arbre, amb la reforestació realitzada el dia 27 al Pic dels Corbs per reclamar la restauració de la zona forestal afectada pel gasoducte Tivissa-Paterna d'Enagas. Activitat organitzada pel Grup d'Estudis Mediambientals del Centre d'Estudis del Camp de Morvedre "Salvador Vilalta".
- Venda del llibre "Cartes des Contamana" del franciscà José Luis Coll.

Febrer:

- Activitat amb la Colla Verda-Grup de Voluntariat Ambiental de l'Ajuntament de Sagunt que coordina Acció Ecologista-Agró, amb una plantació al delta del riu Palància.
- Gestions per a la creació d'un grup de persones que van participar en l'estudi qualitatiu "La demanda del Comerç Just a Espanya. Frens i palanques sobre el seu desenvolupament", realitzat pel Col·lectiu IOÉ de Madrid per a la Coordinadora Estatal de Comerç Just.
- Suport a la manifestació 23F "Totes les persones, totes les reivindicacions JUNTES".

- Suport a la concentració de treballadors i treballadores de Proyecto Hombre a Sagunt.

Març:

- Aval per l'ONGD Escoles Solidàries per entrar a la CVONGD.
- Signatura de suport a la Declaració "Comerç Just més enllà de 2015" (Fair Trade Advocacy Office).

Abril:

- Assistència a la Jornada "Periodisme i Cooperació: el Sud als mitjans de comunicació", organitzada per la CVONGD i la Plataforma 2015 i més Comunitat Valenciana.
- Participació en IDEARIA, 11a Trobada d'Economia Alternativa i Solidària a Còrdova.

Maig:

- Difusió i recollida de signatures per la tragèdia a Bangladesh (campanya Roba Neta).
- Col·laboració en l'II Setmana Cultural de AVOCAM sobre multiculturalitat.

Juny:

- Col·laboradors en la difusió de l'acte pel 10è aniversari de la revista Opcions a València.
- Suport a la manifestació 15J "Per una Europa més social, democràtica i solidària.

Pel treball i la protecció social" (Cimera Social).

Juliol:

- Assistència Jornada "Aprenent xarxes socials" organitzada per la CVONGD.

Octubre:

- Campanya de promoció del comerç local "Comprar a la teua ciutat és bo per a tots" de la Delegació de Comerç AFIC de l'Ajuntament de Sagunt i Associacions de Comerciants.
- Acte de protesta pel Dia Mundial de la Pobresa a la Delegació d'Hisenda (València) dins de la campanya Pobresa Zero.

Novembre:

- Adhesió a manifestació "RTVVNoestanca. Per una televisió i ràdio públiques i de qualitat".

Desembre:

- Activitat amb la Colla Verda-Grup de Voluntariat Ambiental de l'Ajuntament de Sagunt que coordina Acció Ecologista-Agró, en la millora del hàbitat en la platja de Corint i restauració del Saladar.
- Suport a la manifestació "Rectifiquem!. Per uns pressupostos més socials, justos i solidaris. Per les persones i la justícia social".
- Participació en l'audiovisual i el Flash mob pel X aniversari del "Pacte ciutadà contra la violència de gènere" promogut per l'Àrea de la Dona de l'Ajuntament de Sagunt.
- Venda a la-tenda de samarretes i bosses "Justícia cas Blasco" per sufragar les despeses judicials de l'acusació popular empresa per la CVONGD.

9. COMUNICACIÓ

Espai web www.la-tenda.org

Durant 2013 s'han produït una mitjana de 700 visites mensuals.

Facebook

L'associació també disposa de pàgina amb 531 persones subscriptores a la xarxa social de [Facebook](https://www.facebook.com/latendadetotelmón)⁴.

Twitter

Des d'abril de 2013 tenim compte a [Twitter](https://twitter.com/La_Tenda)⁵ amb més de 130 persones seguidores.

Llistes de distribució electrònica

Amb gairebé 1.300 adreces de correu electrònic en total, distribuïdes:

- Tot el Món: 882 adreces electròniques de persones o entitats vinculades al comerç just, a l'educació per al desenvolupament, la cooperació internacional i altres que han manifestat el seu desig de incloure.
- Mitjans de comunicació: 65 adreces electròniques de premsa, ràdio, televisió, mitjans a internet, agenda de la CVONGD i secció de notícies de la CECJ.
- Socis i sòcies: 55 adreces electròniques.
- Voluntariat: 63 adreces electròniques.
- Educació: 33 adreces electròniques de Centres Educatius de Primària i Secundària del Camp de Morvedre i altres entitats educatives com Escoles de Formació d'Adults i Escola Oficial d'Idiomes.

- Ajuntaments: 105 adreces electròniques d'Ajuntaments de la comarca del Camp de Morvedre i de les 4 comarques limítrofes.
- Biblioteques: 32 adreces electròniques.

info_la-tenda

Recurs de comunicació per difusió de les activitats via online a través de llistes de distribució electrònica.

Durant l'any 2013 s'han difós 13 "info_la-tenda".

Presència en mitjans de comunicació

Un total de 7 Notes de Premsa emeses durant l'any 2013:

- Març. Dia Mundial dels Drets de les Persones Consumidores.
- Maig. Dia Mundial del Comerç Just al Camp de Morvedre.
- Agost. Demanem al ministre García-Margallo que defensi a les Nacions Unides un comerç més equitatiu.
- Octubre. Dia Mundial per l'eradicació de la Pobresa.
- Desembre. La Tenda de tot el Món apropa el Comerç Just a les universitats valencianes.
- Desembre. La Tenda de tot el Món proposa per Nadal optar per un Consum Responsable.

Tenim recollides un total aproximat de 50 notícies aparegudes en premsa digital i impresa i en publicacions de diversa índole.

⁴<https://www.facebook.com/latendadetotelmón>

⁵https://twitter.com/La_Tenda